



Vysoká škola ekonomie a manažmentu verejnej správy
v Bratislave
Ústav verejnej správy

kom

Komunálne výskumné a poradenské centrum,
n. o. Piešťany

ZBORNÍK PRÍSPEVKOV

z vedeckého seminára

„Model verejnej správy v kontexte
nových spoločenských výziev“



Bratislava, január 2013



VŠEMVS

Vysoká škola ekonomie a manažmentu verejnej
správy v Bratislave
Ústav verejnej správy
Katedra verejnej správy

ZBORNÍK PRÍSPEVKOV

z vedeckého seminára

„Model verejnej správy v kontexte
nových spoločenských výziev“

Bratislava
31. 01. 2013

Vedecký garant seminára

doc. Ing. Marta Hamalová, CSc.

Geografické aspekty reformy verejnej správy v Slovenskej republike s dôrazom na súčasnú etapu

Geographical Aspects of Public Administration Reform in Contemporary Period

doc. RNDr. Vladimír Slavík, CSc., RNDr. Michal Klobučník, RNDr. Martin Šuvada

Abstrakt

Predložený príspevok sa venuje geografickým aspektom reformy verejnej správy v Slovenskej republike. Prezentuje krátku rekapituláciu priestorových zmien v organizácii miestnej štátnej správy a územnej samosprávy od roku 1990 a zaujíma stanovisko k aktuálnym problémom súčasnej etapy reformy verejnej správy (miestna štátna správa, komunálna reforma, samosprávne kraje).

Kľúčové slová

Reforma verejnej správy. Geografické aspekty. Súčasná etapa.

Abstract

Article is dedicated to geographic aspect of public administration reform. It presents short summarization of spatial changes in organization of public administration in local state government and self-government since 1990 and it declares a perspectives in actual issues in present stage of the public administration reform (including local state government, communal reform, self-government regions).

Key words

Reform of public administration. Geographical aspects. Contemporary Period.

Úvod

Geografické aspekty patria ku kľúčovým aspektom reformy verejnej správy, nemali by chýbať v žiadnom koncepčnom materiáli a mali by sa zohľadňovať aj pri samotnej realizácii. Doterajší vývoj reformy verejnej správy v Slovenskej republike od roku 1990 potvrdzuje, že ich význam sa pri viacerých priestorových zmenách podcenil, čoho výsledkom bola neoptimálna priestorová organizácia.

Cieľom tohto príspevku je krátka rekapitulácia priestorových zmien v organizácii miestnej štátnej správy a územnej samosprávy v rokoch 1990 – 2013 a zaujatie stanoviska k aktuálnym problémom súčasnej etapy reformy verejnej správy (miestna štátna správa, komunálna reforma, samosprávne kraje).

1. Doterajšie zmeny v priestorovej organizácii verejnej správy v SR v rokoch 1990 – 2013

Prvé zmeny v priestorovej organizácii verejnej správy v Slovenskej republike sa udiali hneď na začiatku reformy verejnej správy. Trojstupňový systém národných výborov bol zmenený na duálny systém verejnej správy pozostávajúci zo štátnej správy a územnej samosprávy.

1.1 Miestna štátna správa

V doterajšom vývoji od roku 1990 zaznamenala miestna štátna správa 5 zásadných zmien priestorovej organizácie:

- a. 1991 – okresy (38), územné obvody (121), začiatok tvorby siete úradov špecializovanej štátnej správy,
- b. 1996 – kraje (8), okresy (79), integrácia špecializovaných úradov,
- c. 2004 – kraje (8), obvody (50), nová sieť špecializovaných úradov,
- d. 2007 – obvody (50),
- e. 2013 – obvody (50), integrácia krajských špecializovaných úradov.

Prvá etapa začala v roku 1991 a bola nazvaná ako prechodná, počas nej sa pripravovalo nové územno-správne členenie. Aj z tohto dôvodu sa použili „socialistické“ okresy bez zmeny ako základný článok miestnej štátnej správy. K nim sa pridala ešte nižšia úroveň – 121 obvodov, ktoré vznikli členením okresov na 2 až 5 obvodov, výnimkou boli len 2 malé okresy, ktoré boli identické s obvodom – Veľký Krtíš a Stará Ľubovňa (Zákon SNR č. 517/1990 Zb., Nariadenie vlády SR č. 548/1990 Zb.). V tejto etape sa tak skombinovali dve úrovne umelých priestorových jednotiek, ktoré sa výrazne líšili od systému tradičných prirodzených malých okresov (v histórii osvedčených). Vzhľadom na krátku a len prechodnú etapu možno považovať vytvorenie úrovne obvodov za zbytočné skomplikovanie a predraženie prechodnej etapy.

Špecializovaná štátna správa bola vytvorená v rokoch 1991 – 1993 postupnou dezintegráciou viacerých úradov štátnej správy, ktoré si samostatne a bez vzájomnej koordinácie (výrazný rezortizmus) vytvárali priestorovú sieť orgánov. Oddelením špecializovanej štátnej správy od všeobecnej sa výkon miestnej štátnej správy výrazne skomplikoval a pre radového občana zneprehľadnil. Výsledkom tohto procesu bola rozdielna tak priestorová ako i vertikálna štruktúra orgánov. Počet úrovní ako aj početnosť úradov

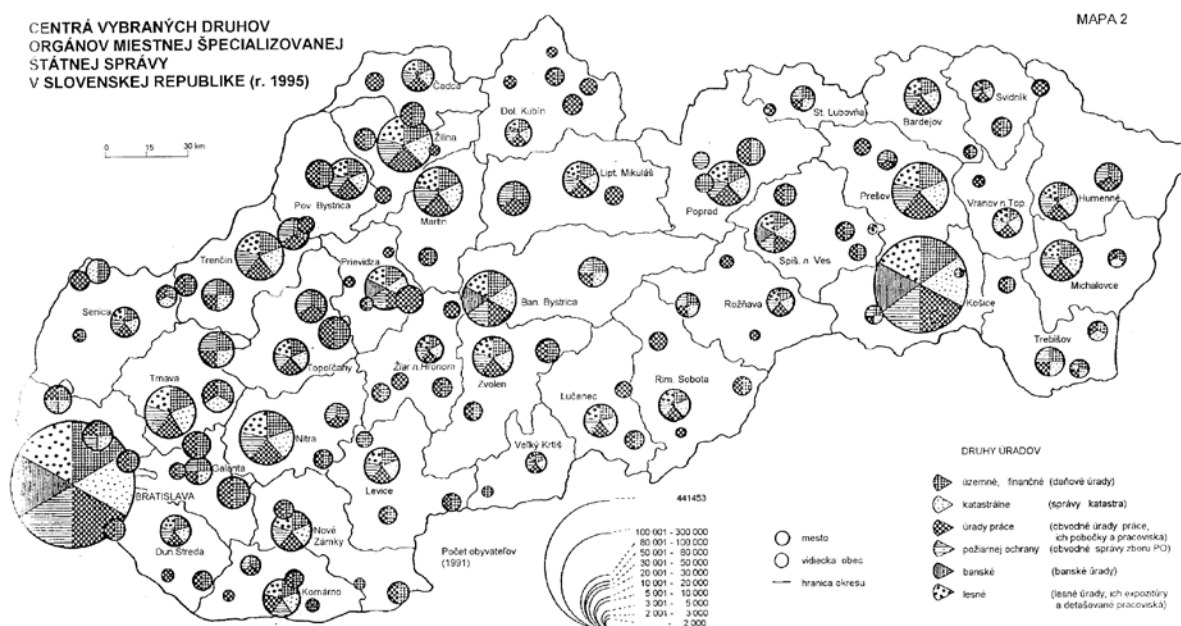
ukazuje tabuľka 1. Počet centier špecializovanej štátnej správy v okresoch kolísal medzi 2 – 6 (Mapa 1) (Slavík, V., 1997).

Tabuľka 1 Miestna štátna správa v SR v rokoch 1991 – 1996

Orgány miestnej štátnej správy	Početnosť podľa priestorovej pôsobnosti		
	Oblasť	Okres	Obvod
Miestna všeobecná štátna správa			
Okresy		38	
Územné obvody			121
Matričné obvody			983
Špecializovaná štátna správa			
Banské úrady	5		
Lesné úrady	6	33	
Správy štatistického úradu	3	38	
Pozemkové úrady		38	
Veterinárne správy		38	
Školské správy		46	
Katastrálne úrady	3		55
Daňové úrady (od 1.4.1991)	7		144
(od 1.1.1993)	7		108
Správy zboru požiarnej ochrany		38	66
Úrady životného prostredia		38	121
Úrady práce		36	109

Zdroj: Slavík, V., 1997, s. 98

Mapa 1 Centrá vybraných druhov špecializovanej štátnej správy v SR v roku 1995



Zdroj: Slavík, V., 1997, s. 95

V roku 1996 bolo prijaté nové územno-správne usporiadanie SR (Zákon NR SR č. 221/1996 Z. z.), ktorého súčasťou bola aj nová organizácia miestnej štátnej správy. Správnymi celkami sa stali kraje (8) a okresy (79). Prišlo opäť k obnoveniu regionálnej úrovne. Nepodaril sa presadiť návrat k historickým regiónom napriek tomu, že župný variant bol zo všetkých dovtedajších variantov najlepšie spracovaný. Obnovili sa veľké regióny viackrát použité v ére Československa, len s iným počtom. Z hľadiska vyčlenenia krajov sa ako najproblematickejšie javili Prešovský a Košický kraj, ktorých hranica nerešpektovala historické regióny a Trnavský kraj (problematická dostupnosť krajského centra, atď.). Na úrovni okresov sa síce deklaroval návrat k malým okresom, ale naplnil sa len sčasti. Všetky okresy na hraniciach s Maďarskom zostali nezmenené z éry socializmu. Pri výbere viacerých sídiel okresov dostalo prednosť politické rozhodnutie pred odbornými argumentami (Žarnovica, Tvrdošín, atď.). V tejto etape sa začala realizovať aj integrácia špecializovaných úradov, dôvodom boli argumenty, že komplikovaná a nekompatibilná sieť špecializovaných úradov sa neosvedčila. Výsledkom bola napokon len čiastočná integrácia.

Tretia zmena v miestnej štátnej správe nastala hneď po realizovaní presunu kompetencií, týkalo sa to výrazne oboch úrovní miestnej štátnej správy – tak krajov ako aj okresov. Z pôvodných 20 úsekov štátnej správy zostalo na týchto úradoch naozaj len torzo (3 úseky), takže sa dali čakať isté zmeny v tejto sfére. Dovtedajšie okresné úrady (zanikli k 1. 1. 2004 – § 7 Zákona NR SR č. 515/2003 Z. z.) boli nahradené sieťou obvodných úradov a sieťou špecializovaných úradov. Sieť vybraných špecializovaných úradov sa tak tvorila v poradí už druhýkrát (Slavík, V., 2013). Hlavnými argumentami pre zrušenie siete okresov bola „racionalizácia“ siete úradov. V skutočnosti však počet úradov po tejto zmene ešte narástol, pretože 50 obvodných úradov malo zriadenú sieť až 64 pracovísk.

Posledné dve zmeny sa týkali len krajskej úrovne miestnej štátnej správy. V poradí štvrtou zmenou bolo zrušenie krajských úradov (Zákon NR SR č. 254/2007). Ich kompetencie boli prenesené na obvodné úrady v sídle kraja.

Zatiaľ poslednou piatou zmenou bolo zrušenie krajskej špecializovanej štátnej správy k 1. 1. 2013 a prenos ich kompetencií na príslušné obvodné úrady. Realizovala sa tak prvá etapa Projektu ESO (2012). Je veľká škoda, že tento projekt sa pripravil bez širšej diskusie s odborníkmi a bez súčinnosti s plánovanými zmenami v územnej samospráve.

Pre doterajší vývoj priestorovej organizácie miestnej štátnej správy v SR platia nasledovné zovšeobecnenia:

a. Nestabilná sieť úradov, časté zmeny priestorovej organizácie, viackrát bez akceptovania

- dlhodobejších zámerov reformy verejnej správy.
- b. Prevažujúci model dvojstupňovej miestnej štátnej správy.
 - c. Nejednotnosť názorov na sieť špecializovanej štátnej správy, striedanie tendencií dezintegrácie a rezortizmu (1991 – 1993, 2004) a integrácie (1996, 2013).
 - d. Zbytočné zmeny na subregionálnej úrovni a hľadanie nových priestorových jednotiek nezohľadňujúcich geografické aspekty (územné obvody v prechodnej etape, obvody od roku 2004).
 - e. Nevyužitá možnosť návratu k osvedčenej a dlhodobo overenej úrovni malých okresov (v rokoch 1996 – 2003 naplnená len čiastočne).

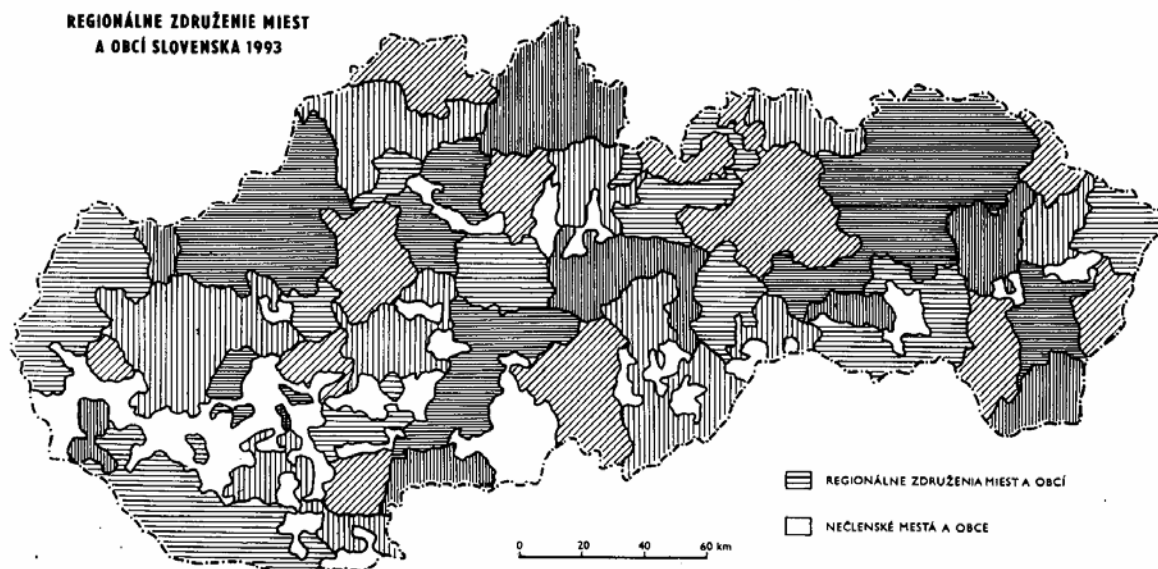
1.2 Územná samospráva

V doterajšom vývoji územnej samosprávy sa uskutočnili nasledovné zmeny priestorovej organizácie:

- a. 1990 – obnovenie lokálnej samosprávy, štatutárne mestá, dezintegrácia obcí
- b. 2002 – regionálna samospráva (8)
- c. 2003 – začiatok tvorby siete spoločných obecných úradov (SOÚ)

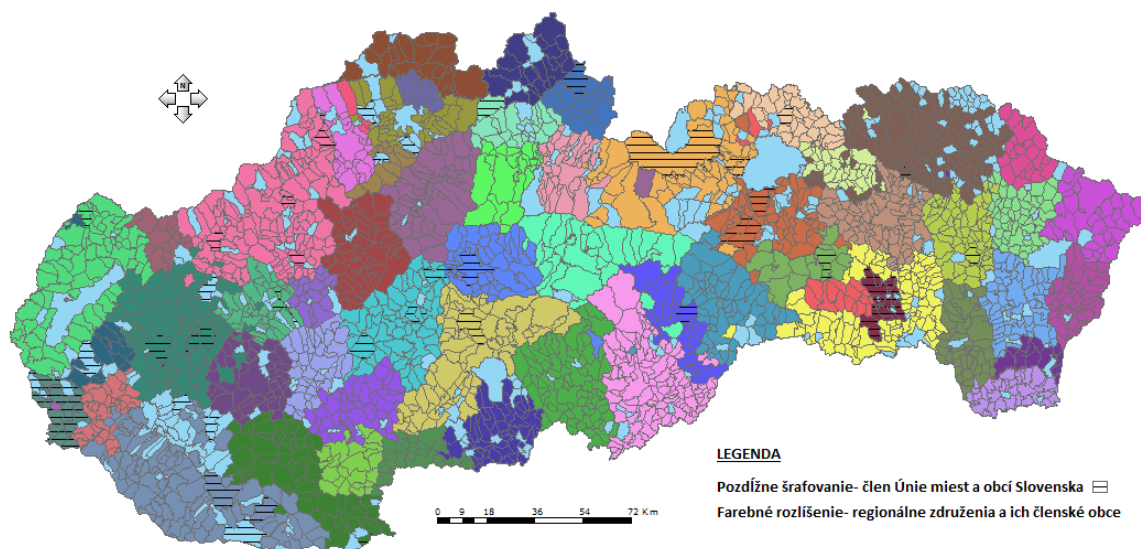
Na rozdiel od štátnej správy pri obnovení územnej samosprávy bolo treba začať úplne od základov. Konštituovanie lokálnej samosprávy sa datuje k prijatiu Zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v septembri 1990, oficiálne uvedenie do života sa udialo aktom komunálnych volieb v novembri 1990. Parlament SR vyhlásil v novembri 1990 za mestá 135 obcí (Bratislava a Košice sú mestá podľa osobitných zákonov) a do roku 2001 sa tento zoznam rozšíril ešte o tri mestá (Spišské Vlachy, Krásno nad Kysucou, Šaštín-Stráže). Významnú úlohu pri obnovovaní samosprávy a hlavnými reprezentantmi lokálnej samosprávy sa stali Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS) a Únia miest Slovenska (ÚMS). Absenciu regionálnej samosprávy v prvej dekáde riešil ZMOS sieťou regionálnych združení obcí a miest. Stav siete regionálnych združení v rokoch 1993 a 1998 ukazujú mapy 2 a 3. Z hľadiska priestorovej organizácie prebiehal proces dezintegrácie obcí, z toho dôvodu sa ich počet zvyšoval (v rokoch 1990 – 1996 o cca 200 obcí).

Mapa 2 Členstvo obcí v ZMOS-e a regionálnych združeních miest a obcí v roku 1993



Zdroj: Slavík, V., 2013

Mapa 3 Členstvo obcí SR v ZMOS-e a Únii miest Slovenska v roku 1998



Zdroj: Slavík, V., 2002, Mapa 50, s. 164, upravené autormi

Ďalšia významná zmena v priestorovej organizácii územnej samosprávy nastala až po vyše 10 rokoch. Týkala sa ustanovenia regionálneho stupňa samosprávy. Tento stupeň bol už súčasťou Zákona NR SR č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní, ale k jeho naplneniu neprišlo. Regionálna samospráva bola zriadená až Zákonom NR SR č. 302/2001 s účinnosťou od 1. 1. 2002. Napriek úsiliu a aj deklarovanej podpore v parlamente v priebehu prípravy sa nepodarilo presadiť návrh na zriadenie 12 samosprávnych regiónov a počet

samosprávnych regiónov napokon zostal identický s počtom správnych krajov a aj sídla zostali rovnaké.

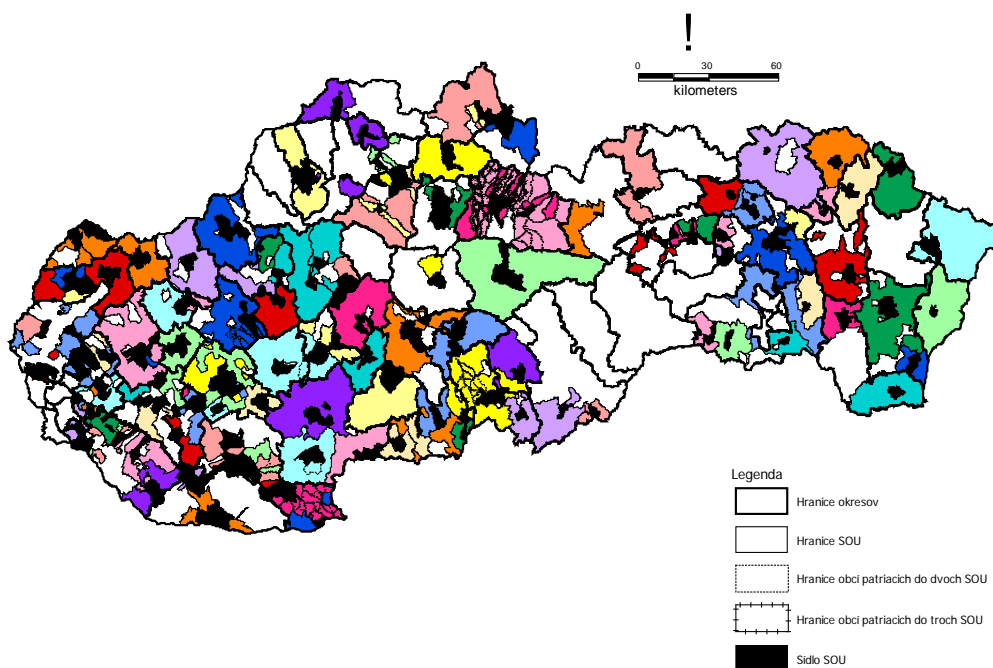
Ďalšiu zmenu v územnej samospráve a formovanie nových jednotiek si logicky vynútilo realizovanie prenosu kompetencií. Už pri príprave tohto kroku reformy verejnej správy sa vedelo, že nové zverené kompetencie väčšina obcí nebude schopná vykonávať. V doterajšej etape reformy verejnej správy sa prvýkrát zvolil dobrovoľný model formovania siete úradov.

Od roku 2003 sa obce dobrovoľne začali spájať a vytvárať spoločné obecné úrady (SOÚ) za účelom plnenia nových zverených kompetencií (podľa Metodického návodu Ministerstva vnútra SR, 2002). Sieť SOÚ v rokoch 2003 a 2010 ukazujú mapy 4 a 5.

Sieť spoločných obecných úradov pokrýva celé územie Slovenskej republiky, avšak z hľadiska ich veľkosti a funkčnosti ide o diferencované štruktúry. V roku 2003 sa vytvorilo prvých 129 SOÚ, ktorých členmi bolo celkovo 2 045 obcí. V ďalších rokoch sa počet SOÚ neustále zvyšoval. V posledných rokoch prišlo k stabilizácii počtu, v roku 2011 ich bolo 235, doteraz však existujú obce, ktoré nie sú členmi SOÚ. Najčastejšie vykonávané kompetencie a zmeny v rokoch 2003 a 2010 ukazuje graf 1. Jednoznačne dominuje stavebné konanie, ktoré je v mnohých prípadoch jedinou vykonávanou kompetenciou.

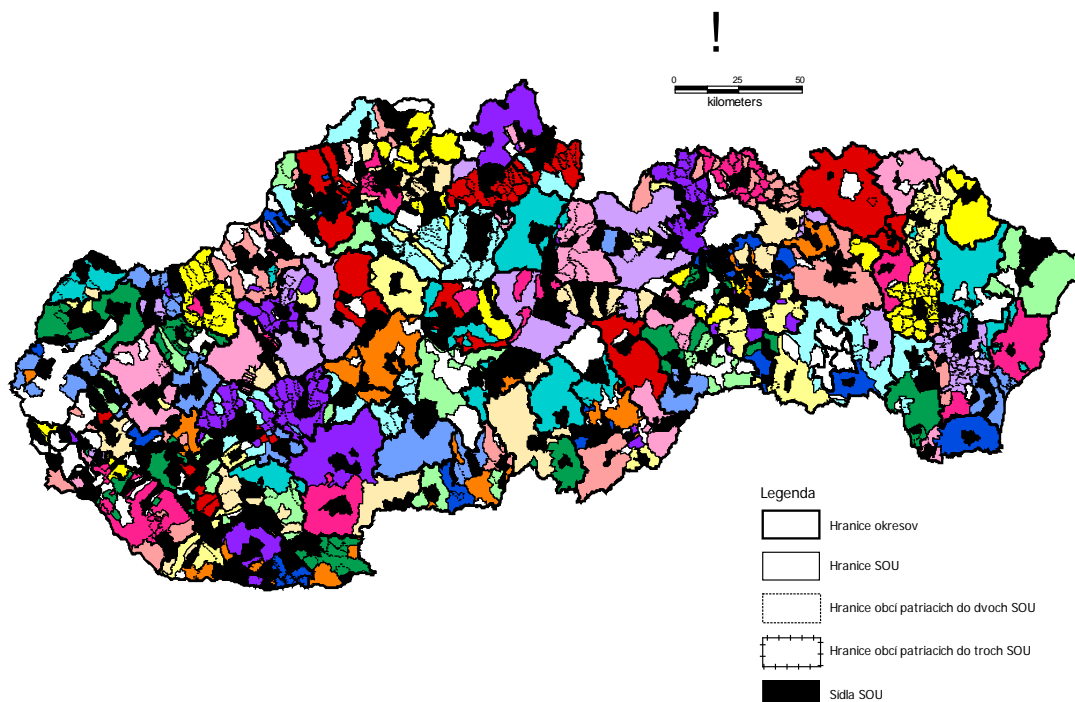
Doterajší dobrovoľný vývoj siete spoločných obecných úradov možno hodnotiť ako chaotický a nekompetentný, súčasnú sieť SOÚ možno charakterizovať ako najnestabilnejšiu sieť úradov v súčasnej verejnej správe v Slovenskej republike. Z priestorového hľadiska predstavuje daná sieť nekompaktné, neoptimálne, nestabilné, neefektívne a teda neakceptovateľné priestorové jednotky. Z hľadiska výkonu kompetencií možno konštatovať v mnohých prípadoch neodbornosť a neprofesionalitu pri výkone danej funkcie, situáciu komplikuje výraznou mierou rezortizmus a snaha o samostatnú organizáciu dvoch kompetencií (stavebné konanie, školstvo).

Mapa 4 Sieť spoločných obecných úradov v SR v roku 2003



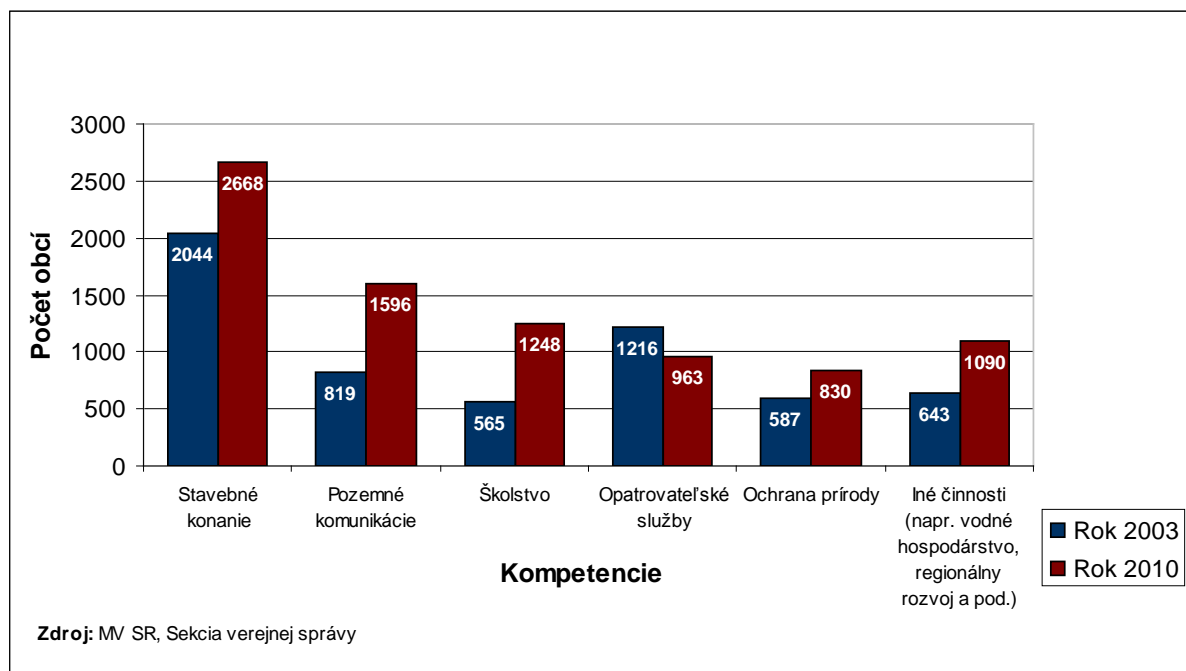
Zdroj: Zdroj: Slavík, V. – Grác, R. – Klobučník, M. 2010, s. 197

Mapa 5 Sieť spoločných obecných úradov v SR v roku 2010



Zdroj: Slavík, V. – Grác, R. – Klobučník, M. 2010, s. 197

Graf 1 Počet obcí patriacich do siete SOÚ podľa vykonávaných kompetencií v SR v rokoch 2003 a 2010



Zdroj: Slavík, V. – Grác, R. – Klobučník, M. 2010, s. 195

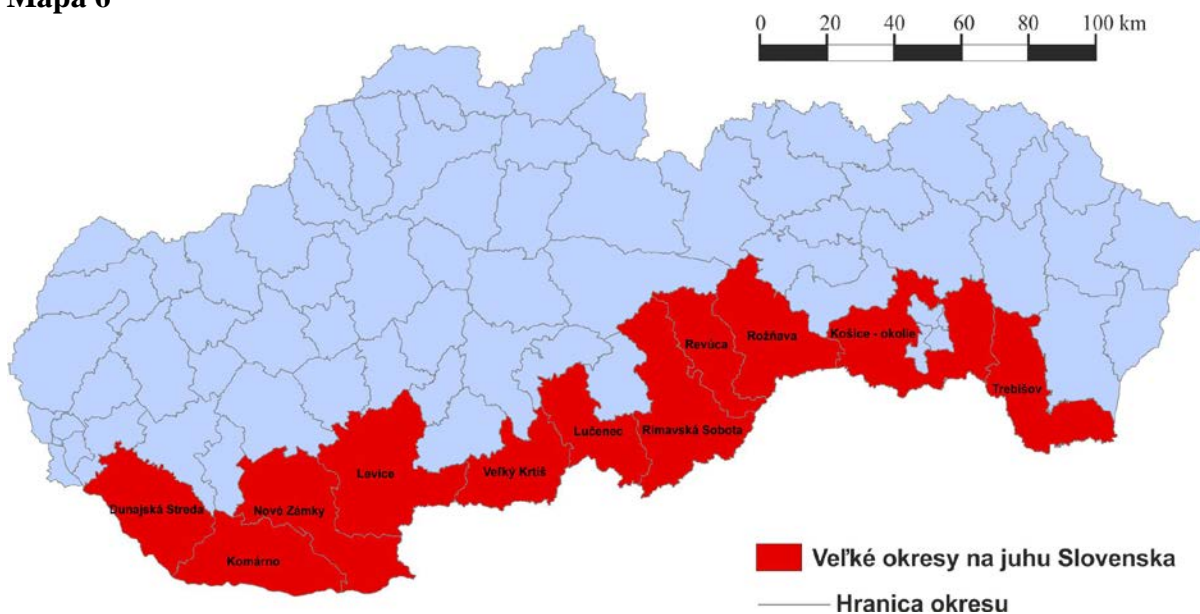
2. Súčasná etapa reformy verejnej správy

V tejto časti sa stručne vyjadríme k súčasnej etape reformy verejnej správy, a to tak v miestnej štátnej správe ako aj v územnej samospráve.

V miestnej štátnej správe sa v súčasnosti realizuje Program ESO (2012). Jeho prvá etapa začala 1. 1. 2013 zrušením krajskej úrovne špecializovanej štátnej správy a ich presunom do obvodných úradov v sídle kraja. Druhá etapa je naplánovaná k 1. 1. 2014, kedy sa majú zrušiť všetky zvyšné úrady špecializovanej štátnej správy na úrovni obvodov. Prvýkrát od roku 1991 by tak prišlo k maximálnej integrácii miestnej štátnej správy. Autormi tohto programu je táto zmena v štátnej správe nazývaná ako dosiaľ najväčšia reforma štátnej správy od roku 1989 (<http://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=program-eso-napreduje>). Dovolíme si oponovať autorom, v podstate ide len o nápravu chýb v doterajšej organizácii miestnej štátnej správy (prílišná dezintegrácia a rezortizmus), ktoré boli súčasťou etáp reformy verejnej správy realizovanej od roku 1990. Stotožňujeme sa s modelom maximálnej integrácie miestnej štátnej správy, jej realizácia však nebude v žiadnom prípade jednoduchá. Základným princípom má byť pravidlo „všetko v jednom, jedno všade“ a budovanie „Centier verejnej správy“. Ak sa rieši len problematika štátnej správy, prečo má ísť o budovanie „Centier verejnej správy“? V doterajších materiáloch chýbajú priestorové aspekty tohto

modelu. Aká bude definitívna sieť týchto integrovaných úradov? V prvej fáze by to mala byť sieť obvodných úradov, perspektívne sieť okresných úradov. Obvodné úrady v žiadnom prípade nie sú optimálne priestorové jednotky a okresy z roku 1996 sú vlastne mixom malých okresov a socialistických okresov na južnej hranici (mapa 6). Ak Program ESO deklaruje efektívnosť organizácie, potom by aj sieť integrovaných úradov mala spĺňať základné geografické princípy – princíp priestorovej efektívnosti a princíp priestorovej spravodlivosti. V sieti okresov by to znamenalo vrátiť sa k modelu malých okresov na celom území SR. Najväčším nedostatkom Programu ESO je izolované riešenie organizácie štátnej správy bez súčinnosti s územnou samosprávou a celkovým pokračovaním reformy verejnej správy a tiež absencia odbornej diskusie.

Mapa 6



V súčasnej etape reformy verejnej správy v Slovenskej republike je kľúčovým problémom pokračovanie v komunálnej reforme. Sieť SOÚ vzhľadom na jej doterajší vývoj možno považovať len za prechodnú etapu. Je potrebné dospieť k stabilnej sieti inštitúcií lokálnej samosprávy schopných vykonávať všetky prenesené kompetencie.

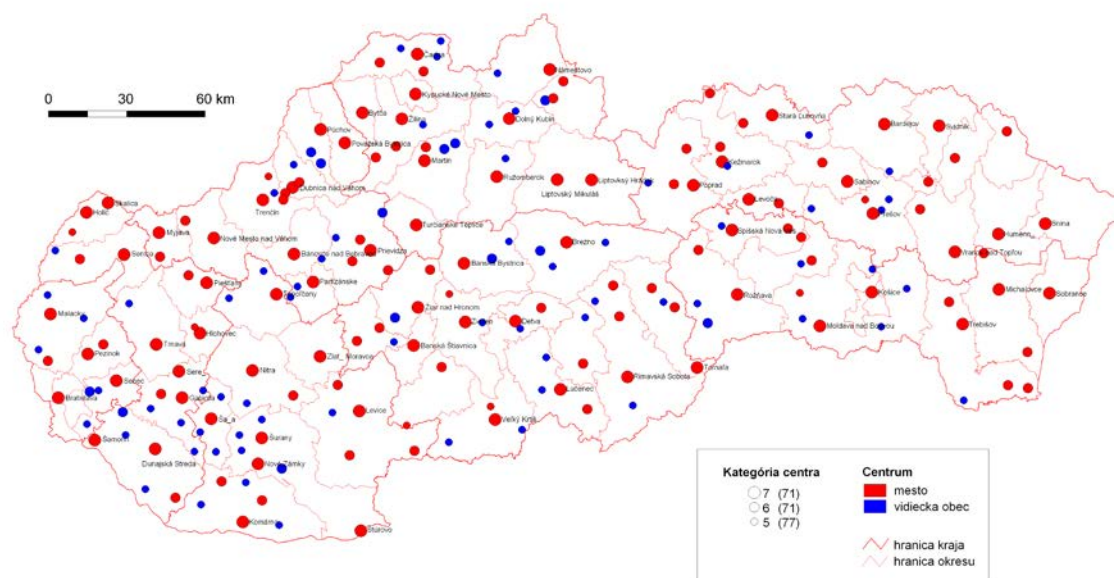
V súvislosti s komunálnou reformou a variantmi jej riešenia viacerí autori upozorňujú na problém rozdrobenej sídelnej štruktúry s prevahou malých sídiel a potrebu konsolidácie sídelnej štruktúry. Ide o nesprávne spájanie problematiky špecifik sídelnej štruktúry a územnej štruktúry Slovenska. V prvom rade treba upozorniť, že sídelná štruktúra sa chápe oveľa komplexnejšie, je výsledkom dlhodobého vývoja a jej súčasťou nie sú len obce, ale aj

nižšie a aj vyššie sídelné jednotky. Pre potreby komunálnej reformy sa treba zaoberať optimalizáciou siete najnižších jednotiek územnej samosprávy, a tými sú od roku 1990 obce (Slavík, V. – Grác, R. – Klobučník, M., 2010).

Jedným z variantov ďalšieho riešenia komunálnej reformy je proces municipalizácie, s jeho realizáciou sa stotožňuje väčšina odborníkov. Pre tento účel bol vypracovaný projekt pre vtedajšieho splnomocnenca vlády SR pre decentralizáciu verejnej správy V. Nižňanského (Slavík, V. a kol., 2005) s názvom Analýza mikroregiónov SR. Pri návrhu mikroregiónov na celom území Slovenska (vynechaná bola len Bratislava a Košice) sa najprv zohľadnila hierarchizácia lokálnych centier osídlenia (celkove 10 ukazovateľov), výsledkom bolo vyčlenenie komplexných centier (mapa 7). Následne sa analyzovala spádovosť center (dominantne podľa troch ukazovateľov) a konečným výsledkom analýzy bol návrh 160 mikroregiónov SR (mapa 8). Tieto mikroregióny SR možno chápať ako prvý variant municipalít v SR. V súčasnosti riešia autori tohto príspevku Projekt VEGA 1/0965/11 s názvom Mikroregióny SR – priestorové jednotky pre komunálnu reformu v Slovenskej republike, ktorého výsledkom bude 2. variant siete municipalít SR.

Mapa 7

KOMPLEXNÉ CENTRÁ SR [2005]
 autori: Vladimír SLAVÍK, Michal KOŽUCH, Vladimír BAČÍK

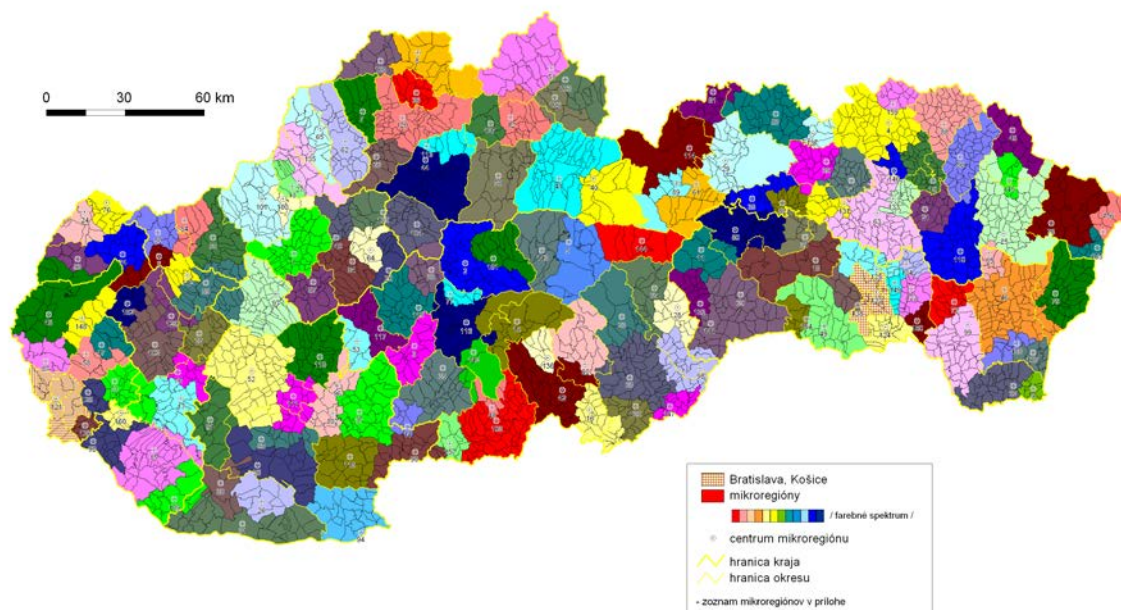


Zdroj: Slavík, V. – Bačík, V. – Kožuch, M. – Ragačová, M. 2005.

Mapa 8

MIKROREGIÓNY SR [2005]

Autori: Vladimír SLAVÍK, Michal KOŽUCH, Vladimír BAČÍK



Zdroj: Slavík, V. – Bačík, V. – Kožuch, M. – Ragačová, M. 2005.

Na záver tohto príspevku sa vyjadríme ešte k súčasnej regionálnej samospráve a možným korekciám. Pri jej vytváraní bola snaha obnoviť prirodzené regióny (navrhovaný model 12), napokon sa prijal rovnaký model, aký sa od roku 1996 uplatnil pre správne kraje (8 krajov). Po zrušení krajskej úrovne štátnej správy zostal tento model len v regionálnej samospráve. Uvedomujúc si viaceré zásadné chyby z hľadiska geografických aspektov dávame podnet k začatiu diskusie o možných korekciách súčasných samosprávnych krajov. Jednou z možností je aj model 12 (Obrázok 1). Vzhľadom na rastúci význam Bratislavy v európskom kontexte prichádza do úvahy aj zmena v priestorovom usporiadaní Bratislavy a jeho metropolitného regiónu.

Obrázok 1



Zdroj: Koncepcia decentralizácie a modernizácie verejnej správy SR, 2000, s. 86.

Príspevok bol riešený v rámci projektu VEGA 10965/11 „Mikroregióny – priestorové jednotky pre komunálnu reformu v Slovenskej republike.“

Literatúra

1. Koncepcia decentralizácie a modernizácie verejnej správy SR, 2000. Bratislava : Úrad vlády SR, 2000. 86 s.
2. Metodický návod Ministerstva vnútra SR č. 202-2002/02103 z 11. apríla 2002 na vytváranie spoločných obecných úradov.
3. Nariadenie vlády SR č. 548/1990 Zb., ktorým sa ustanovujú sídla okresných a obvodných úradov. Zbierka zákonov ČSFR, Č. 89, s. 2049-2050.
4. Program ESO (Efektívna, Spoľahlivá a Otvorená štátna správa). Materiál na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Bratislava : Ministerstvo vnútra SR, 2012.
5. SLAVÍK, V. 1997. Priestorová organizácia verejnej správy v Slovenskej republike v rokoch 1990 – 1996. In: Nové podoby verejnej správy (Slovenská a flámska skúsenosť), s. 91-110. ISBN 80-85544-17-2.
6. SLAVÍK, V. 2000. Priestorové aspekty reformy verejnej správy v SR. Acta Facultatis Matthiae Bellii. Geografické štúdie Nr. 7. Banská Bystrica : Fakulta prírodných vied UMB,

2000, s. 18-8.

7. SLAVÍK, V. 2002. Samospráva miest, obcí a jej regionálne združenia. Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : Ministerstvo životného prostredia, 2002, Mapa 50, s. 164.

8. SLAVÍK, V. 2013. Geografia verejnej správy. Učebné texty. Bratislava : Univerzita Komenského, Prírodovedecká fakulta, 2013. 160 s.

9. SLAVÍK, V. – BAČÍK, V. 2007. Mikroregióny ako podklad ku komunálnej reforme v SR. Geographia Cassoviensis. roč. 1, 2007, s. 169-174.

10. SLAVÍK, V. – BAČÍK, V. – KOŽUCH, M. – RAGAČOVÁ, M. 2005. Analýza mikroregiónov Slovenskej Republiky. Projekt riešený pre Splnomocnenca vlády SR pre decentralizáciu verejnej správy. Bratislava : Prírodovedecká fakulta UK : 2005. 40 s., 15 mapových príloh, 15 tabuľkových príloh.

11. SLAVÍK, V. – GRÁC, R. – KLOBUČNÍK, M. 2010. Reflexia k problematike fungovania spoločných obecných úradov v kontexte komunálnej reformy. Geographia Casoviensis, roč. 4, 2010, č. 2, s. 193-200.

12. Zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Zbierka zákonov ČSFR, Č. 60, s. 1293-1306.

13. Zákon SNR č. 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení. Zbierka zákonov ČSFR, Č. 84, s. 1914-1917.

14. Zákon NR SR č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní. Zbierka zákonov SR, Č. 78, s. 1542-1545.

15. Zákon NR SR č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zbierka zákonov SR, Č. 78, s. 1546-1582.

16. Zákon NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch). Zbierka zákonov SR, Č. 125, s. 3198-3204.

17. Zákon NR SR č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch. Zbierka zákonov SR, Č. 215, s. 3973-3985.

18. Zákon NR SR č. 254/2007 Z. z. o zrušení krajských úradov a o zmene a doplnení zákona č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 263/2006 Z. z. Zbierka zákonov SR, Č. 117, s. 1674-1675.

19. Zákon NR SR č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zbierka zákonov SR, Č. 87, s. 2386-1404.

Internetové zdroje:

<http://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=program-eso-napreduje>.

Adresy autorov

doc. RNDr. Vladimír Slavík, CSc.

Katedra humánnej geografie a demogeografie, Prírodovedecká fakulta

Univerzita Komenského v Bratislave

Mlynská dolina, 84215 Bratislava

e-mail: slavik@fns.uniba.sk

RNDr. Michal Klobučník

Katedra humánnej geografie a demogeografie, Prírodovedecká fakulta

Univerzita Komenského v Bratislave

Mlynská dolina, 84215 Bratislava

e-mail: klobucnik@fns.uniba.sk

RNDr. Martin Šuvada

Katedra humánnej geografie a demogeografie, Prírodovedecká fakulta

Univerzita Komenského v Bratislave

Mlynská dolina, 84215 Bratislava

e-mail: suvada@fns.uniba.sk